पकल्पतंत्रसार्काकप्रामिद्वारेत्यर्थः ॥ १ ॥ द्विनीयपक्षेअंतकालादन्यत्रापिक्षणिकनिर्विकल्पसाक्षात्कारान्मुच्यनइत्याह निमेषेति बिदुषांप्राप्तिप्राप्यंकैवल्यं ॥ ३ ॥ तृतीय नंविप्रतिष्ठंतेपाणेभ्योदेवादेवेभ्योतोक्तिप्रमिषवोगीमक्ष्यात्यात्योत्रयोद्यीश्रयेते मायामात्र्कात्रुभेत्यात्मात्र्यात्र मन्यंतद् दिसादिश्यतयःस्टापश्च केचित्परंबसुअनामयंनिविकारं तत्रजगत्त्वमबकल्पितं सयदात्वपितिदैनंबाक्सवैनमिभःसहाप्येतिच्छःसवेहपैःसहाप्येतिसयदाप्रतिबुध्येताथैतस्मादात्मनःसबैप्राणायथायत || अचेतनइति अचेतमइबाहंधीगस्पौदश्योजीवइतियावत् सत्वसंख्याविमुक्तःसत्वानिप्राणिनःसंख्यायंतैष्थक्केनगण्यंतेयैस्तेदेहाजुपाध्यस्तैविमुक्तःसस्तत्वात्बुद्धःपरंघह्रस्तुयचचेतयतेबुरप्यादीन्अचेतना निष्वैतन्ययुक्तान्कुरुते सएवक्षेत्रज्ञसंकोतराला कोसौसर्वसंख्यातवुद्धिःसर्वाताःबुद्धयोयेन सर्वासांबुद्धीनांसाक्षित्रेत्नांसाक्षित्रे स्वातांबुद्धिनाताःबुद्धयोयो सर्वातांबुद्धिनाताः एवंससाधनांब्रह्मांवेद्यांसमाप्यशिष्यबद्धिपरीक्षाधेच्या मिश्रैवािस्यैसामेबानुवद्ति केचिदिलादिना केचित्सप्रपंचंब्रह्मेतिवद्तोटक्षंसारंब्रह्ममयंब्रह्मणोविकारमाहुः ब्रह्मेबजगदाकारेणपरिणमतेइति तदालान-्त्वयमकुरुत सचत्यचाभवत् आंत्मकृतेःपरिणामा ांआप्रायणादितिन्यायेनअंत्यप्रत्ययस्यावश्यकत्वमाह उच्छासमात्रतावन्मात्रकाऌं समोनिविशेषःसवींवा समशब्दस्यसर्वपयांयत्वात् सइदंसर्वभवतीतिश्रुतेश्व आत्मा भाणायामेरितिह्याभ्यां प्राणाःइंदियाणिबुद्धिमनःसहितानिद्वादशतेआयम्यंतेनिग्रक्षेतेयैस्तैःप्राणायामैःयमनियमादिभिः तेचयमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारघाराणा हब्शविषेत्रीकरुणामुदितोपेक्षाभिःसहद्वादशवा यमाःपंचनियमाःपंचप्राणायामादयःषट्मैज्यादयश्वतस्तकांवैराग्यंचेतिद्वाविशातिकां संयम्यनिरोष्य पुनःपुनरितियाक किस्मितिक्रिक्ति चतुविशात्अब्यक्तात्यरंअन्यंपंचविशंपुरुषंठभते ॥४॥ यषदिच्छतितद्षिरुभतेयोगसामध्यति प्रसन्नात्माविशुद्धपुत्वःयदानुअब्यक्तात्अब्यक्तप्राप्यस् अचेतनःसत्वसंस्याविमुक्तःसत्वात्परंचेतयतेतरात्मा॥ ससेत्रवित्सर्वसंस्यातबुद्धिगुणातिगोमुच्यतेसर्वपापैः॥ १७॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमेधिकेपर्व णिअनुगीतापर्वणिगुरुशिष्यसंवादेसमचत्वारिशोऽध्यायः॥४७॥ ॥७॥ ॥७॥ ब्रह्मोवाच केचिद्वह्ममयंदर्सकेचिद्वह्मवनंमहत्॥केचिनुब्रह्म चाव्यक्केचिलरमनामयं ॥ मन्यंतेसवमप्येतद्व्यक्प्रभवाव्ययं ॥ १ ॥ उद्धासमात्रमषिचेघोंतकालेसमोभवेत्॥आसानमुपसंगम्यसोस्तत्वायकत्स तद्दाऽस्तत्वायकस्पते पूर्णेशतसङ्खंचतिष्टत्यन्तर्षिककाङ्ग्यन्तमाष्मिष्ठामोत्यगेकाकाष्मिष्ट्यस्पम्पत् चतुर्विशादस्यकात्ररमितिषासंबधः ॥ ५॥ ते॥ २॥ निमेषमात्रमपिचेत्संयम्यालानमालनि ॥ गच्छत्यालप्रसादेनविद्रषांप्राप्तिमव्ययां ॥ ३ ॥ प्राणायामेरथप्राणान्संयम्यसपुनःपुनः ॥ दश्द्राद्यर्श भिवापिचतुर्विशालरंततः ॥ ४॥ एवंपूर्वप्रसन्नालालभतेयदाद्द्छति॥अव्यक्तासत्वमूद्रिकमस्तत्वायकत्पते॥५॥ मुष्यतइति ॥ १७॥ इत्याश्वमेधिकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेसप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७॥ ॥ ७ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ 👬 ति ॥ १ ॥ तत्रप्रयमपञ्जेउपासकान

म.भा.थे.